

# Vuosikertomus vuodelle 2025

Vuosi 2025 oli yhdistyksen neljäs täysi toimintavuosi. Yhdistyksellä on ollut pulaa hallituksen jäsenistä, ja lopulta löysimme useita uusia hallituksen jäseniä vuodelle 2026.

Ydinliiketoiminnastamme – verkkosivuillamme – julkaisimme kolme [uutista](#) vuonna 2025 ja tähän mennessä viisi uutista vuonna 2026. Olemme kiitollisia kaikista yli 20 uutisvinkistä, jotka saimme jäseniltämme vuonna 2025. Valitettavasti emme ole ehtineet tehdä enemmän uutispostauksia.

Vuonna 2025 yhdistyksen voimavarat on käytetty pääasiassa siihen, että olemme oppineet tekemään kirjanpidon itse säästääksemme suurimmat kulut. Kevään työstä suurin osa meni vuoden 2024 kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimiseen maksutta ja omatoimisesti. Syksyllä työ koostui vuosikokousasiakirjojen viimeistelystä. Vuoden 2025 lopussa aloitimme sust.fi-sivustomme suomenkielisten sivujen kielitarkastuksen. Olemme uudistaneet verkkosivustomme kansikuvan tulevaa markkinointia varten. Vuoden 2026 alussa aloitimme projektiapurahojen, esimerkiksi Säteilyvapaiden koulujen/kotien -koulutuksen, hakemuksen selvittämisen. Kerrothan meille, jos tiedät sopivan säätiön/rahaston.

## Jäsenemme

Koska meillä ei aiemmin ollut riittäviä resursseja hallituksessa, meillä ei ole ollut mahdollisuutta pitää yhteyttä jäseniimme enempää kuin uutiskirjeen ja pakollisen vuosikokouskutsun (säännöllisen sähköpostin kautta, jolla on rajoitettu määrä vastaanottajia) avulla. Yhteydenpidon puute jäseniimme ja maksumuistutusten puuttuminen ovat johtaneet maksavien jäsenten määrän vähenemiseen. Koska meillä ei ole ollut resursseja jäsenoimintaan viimeisten kahden vuoden aikana, emme ole halunneet lähettää maksumuistutuksia. Joka vuosi meillä on ollut muutamia upouusia jäseniä, jotka ovat löytäneet meidät verkosta tai kuulleet meistä tuttavien kautta. Koska olemme onnistuneet alentamaan kustannuksia huomattavasti, jäsenmaksut ovat riittäneet. Talous on tasapainossa, kustannukset ovat noin 550 euroa ja tulot noin 650 euroa.

Uuden hallituksen jäsenen vinkin ansiosta käytämme nyt ilmaista videokokouspalvelua, jolla on 95 minuutin aikaraja ja joka pystyy käsittelemään useita osallistujia. Tämä mahdollistaa jäsenkokousten järjestämisen sujuvasti videokokousten kautta tulevaisuudessa.

Vuoden 2026 alussa rakensimme jäsenrekisterin infrastruktuuria: kaikkien aikojen jäsenten luettelon ja jaottelun kielen ja jäsenluokan mukaan. Hallituksen uuden IT-osaamisen ansiosta olemme päivittäneet verkkosivuston ohjelmiston ja parantaneet verkkosivuston kuntoa. Olemme myös asentaneet ilmaisen massasähköpostitoiminnon, jotta voimme tulevaisuudessa pitää yhteyttä jäseniin ja muihin kiinnostuneisiin osapuoliin helposti ja ilmaiseksi.

## Olemme tiedottaneet koulutusmahdollisuuksista

Olemme jatkaneet koulujen, oppilaitosten ja yhdistysten tiedottamista sähköpostitse koulutusmahdollisuuksista ruuduilla ja terveydestä. Kansalaisinstituutti ja Koti ja koulu -yhdistys olivat kiinnostuneita vuodesta 2025, mutta ne perääntyivät. Paikallinen kansanterveysyhdistys halusi varata meiltä luentopäivän vuodelle 2023, mutta yhtäkkiä henkilö lakkasi vastaamasta. Vuonna 2024 Pedersören kansalaisinstituutti poisti kurssin "[Matkapuhelinten terveysvaikutukset](#)" paikallislehden syyttämänä disinformaatiosta.

## Kirje Suomen opetusministerille ja terveysministerille

Yhdistyksen entinen hallituksen jäsen, professori Rainer Nyberg, [kirjoitti uudelleen](#) vuoden 2026 alussa opetusministeri Anders Adlercreutzille ja myös terveysministeri Wille Rydmanille: *Olisi tärkeää tiedottaa kouluille matkapuhelimien ja muiden langattomien laitteiden, kuten WiFi-reitittimien, tablettien ja matkapuhelinmastojen, säteilyn todistetuista terveysriskeistä. On hyvin todistettu, että säteily voi aiheuttaa erilaisia haitallisia vaikutuksia ihmisten, eläinten ja hyönteisten terveydelle. Se muun muassa myötävaikuttaa DNA-vaurioihin, jotka johtavat erilaisiin syöpiin, mukaan lukien aivosyöpään, kuten glioomaan ja glioblastoomaan, mutta myös muistin heikkenemiseen ja unihäiriöihin.*

## Esitteemme

Ajatuksemme oli 2025 antaa yrityksen painattaa esitteitä, jotta kuka tahansa halukas voi jakaa niitä kotikaupungissaan. Se ei ole vielä toteutunut. Mutta halutessaan kuka tahansa voi tulostaa sen itse. [SuST/FiSS-esite](#) jakelua varten on saatavana myös A4-kokoisena kolmiosaisena tulostettavaksi ja taitettavaksi. Vaasassa asuva jäsen on ilmoittanut meille jakamansa yhdistyksen esitteitä kirjastossa sekä sairaalassa.

## Kysymyksiä meille ihmisiltä

Olemme saaneet yli 10 erilaista kysymystä vuonna 2025 yhdistyksen sähköpostiin ja Facebookiin. Vastauksemme ovat [kursiivilla](#) tai upotettu linkkeihin sivuillemme "Suojaudu".

- Uusien 5G-älypuhelimien aiheuttamat havaitut terveysongelmat, mukaan lukien [tinnitus ja unihäiriöt](#) uuden [matkapuhelinmaston](#) käyttöönoton jälkeen kodin lähellä.
- Säteilymittarin valinta, miten [vähentää säteilyä](#) kotona, mitkä [älypuhelimet](#) lähettävät vähemmän säteilyä. Kuvat: [Yhdistyksen mittarit](#). Yksinkertainen ja hyvä [amatöörimittari](#).
- Miten kuituverkot voivat olla parhaita, kun tarvitaan [wifi-reititintä](#)? Wifi voidaan kytkeä pois päältä ja ethernet-kaapeleita voidaan käyttää tietokoneissa, televisioissa ja tietyissä älypuhelimissa ja tableteissa. Sammuta kaikki langattomat antennit (wifi, bluetooth, mobiilidata) kaikissa laitteissa.
- Voivatko tavalliset suuret avoimet [kuulokkeet, joissa on bluetooth](#)-yhteys, aiheuttaa syöpää?
- Voitko suositella älykelloa? Tärkeintä on, että [älykellosta](#) voidaan kytkeä pois päältä kaikki lähettimet: lentokonetila, virransäästötila (keskeyttää sykkeenmittauksen), GPS:n sammutus.
- Mitä voidaan tehdä, jotta vältetään uusien langattomien etäluettavien [sähkö- ja vesimittareiden](#) käyttöönotolta kotona?
- Miten matkapuhelinsäteily vaikuttavat sydämentahdistimiin? Valmistajat suosittelevat langattomien laitteiden pitämistä vähintään 15–20 cm:n etäisyydellä sähkömagneettisten häiriöiden välttämiseksi. Häiriösignaalit voivat saada sydämentahdistimen ymmärtämään rytmin väärin ja antamaan väärän impulssin. Sydämen syke voi tällöin hidastua ja aiheuttaa huimausta.
- Kysymys siitä, onko olemassa materiaalia Suomen sallituista raja-arvoista verrattuna EU:n suosituksiin ja [raja-arvoihin eri Euroopan maissa](#) + [5G-antennit](#) asuinrakennuksissa ja koulujen välittömässä läheisyydessä ja niiden riskit. Yksi [uutisistamme](#) aiheesta.
- Mikä on turvallinen etäisyys kodista [ilmajohtoon](#)? Vastaus: Yli 400 metriä korkeajännitejohdoista ([sivu 185](#)).
- Kysymys 70-luvun kerrostalon pääsähkötaulun yläpuolella sijaitsevista makuuhuoneista. Voimakkaiden magneettikenttien riski!

## Säteilyvapaa koulu - yhdistyksen päätavoite. Mitä tapahtuu Suomessa?

Ajankohtainen aihe on matkapuhelinten käyttökiellot kouluissa. [Uuden lain](#) 1.8.2025 mukaan mobiililaitteita (puhelinta, tablettia, kannettavaa tietokonetta, kuulokkeita, kellopuhelinta tai älykelloa) saa käyttää vain opetustarkoituksiin perusopetuksen oppituntien aikana. Lain tarkoituksena on luoda työrauhaa, edistää oppimista ja siihen keskittymistä, edistää liikuntapainotteista elämäntapaa sekä emotionaalisten ja kommunikatiivisten taitojen oppimista kasvokkain. Lainmuutos mahdollistaa myös kouluille matkapuhelimien käytön kieltämisen taukojen, aterioiden ja oppilaiden siirtyessä luokasta toiseen. [Opetushallitus](#) suosittelee, että koulut ja oppilaitokset rajoittavat myös matkapuhelimien käyttöä taukojen aikana, myös yläasteilla.

Jotkut yläkoulut (luokka 7-9) ovat ottaneet käyttöön matkapuhelinten käytön kiellon myös välitunneilla. Monissa ala-asteissa (luokka 1-6) on jo aiemmin ollut matkapuhelinten käyttö kielletty koko koulupäivän ajan. Olemme [nähty](#) ja kuulleet, että jotkut koulut Suomessa kehottavat oppilaita asettamaan matkapuhelimensa lentokonetilaa. Se vähentää sekä säteilyä että energiankulutusta, koska sovellukset elävät omaa elämäänsä puhelimesta, vaikka sitä ei käytettäisiäkään.

Lisäksi älypuhelimissa on monia eri toimintoja, joissa lähettimet ovat käytössä, vaikka saatat ajatella, että olet sammuttanut kaikki tarpeettomat lähettimet. Säteilyn minimoimiseksi kouluissa tietokoneet on yhdistettävä langallisten verkkojen kautta langattomien verkkojen sijaan, ja kaikki langattomat antennit on sammutettava kaikissa laitteissa.

Lähes jokaisessa luokkahuoneessa on edelleen 24/7 aktiivinen Wi-Fi-reititin. Tämä radiotaajuuskuormitus ei ole vähentynyt. Jos tarkastelet hedelmällisyyttä, oksidatiivista stressiä ja Wi-Fiä koskevaa tutkimusta [EMF-portal.org](#)-verkkosivustolla, Wi-Fi on myös ongelmallinen. [Linkki [Wi-Fi-sivullemme](#).] Etsimme kouluja, jotka haluaisivat terveempiä ja rauhallisempia oppilaita sekä parempia oppimistuloksia. Annamme mielellämme vinkkejä Wi-Fi:n, tablettien ja kannettavien tietokoneiden terveelliseen käyttöön.

Samanaikaisesti kun koulut informoivat siitä, että koulussa ei pidä käyttää kännyköitä, lapsilla ja perheillä ei ole (tuskin) ollenkaan tietoa siitä, että heidän pitäisi pienentää mobiililaitteiden käyttöä säteilyn vuoksi. Jonkun pitäisi nostaa kissa pöydälle ja kertoa mikroaaltosäteilyn yhä kasvavista tasoista ympäristössämme ja sen terveysvaikutuksista. Yhdistyksellämme on yhä paljon tehtävää.

Vuoden aikana uutisoitiin paljon mobiilivapaista kouluista Suomessa. Vuoden 2025 alussa nämä uutiset koskivat kouluja, joissa on mobiilivapaita oppitunteja peruskoulussa (luokka 1-9) tai mobiilivapaita välitunteja alakouluissa (luokka 1-6). Itsestäänselviä asioita, luulisi. Loppujen lopuksi lukioista löytyi lukuisia uutisia, joissa yläasteissa (luokka 7-9) ovat ottaneet käyttöön matkapuhelinkiellon myös välituntien aikana. Syksyllä 2025 ja vuoden 2026 alussa uutisten mukaan 11 kaupunkia Suomessa oli ottanut käyttöön täydellisen matkapuhelinkiellon peruskouluissa (luokka 1-9). Toukokuussa tehdyn kyselyn mukaan [44 % Suomen yläasteista](#) (luokka 7-9) oli ottanut käyttöön täydellisen matkapuhelinkiellon.

[Uudet kansalliset suositukset](#) 0–13-vuotiaiden digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytölle, julkaistettu THL:n sivuilla 2026 vuoden alussa.

Meidän näkökulmastamme merkittävää:

Alle 13-vuotiaalle ei suositella omaa älypuhelinta. Alle 13-vuotiaat eivät saa käyttää sosiaalisen median palveluita. Jos alle 13-vuotias tarvitsee matkapuhelimen, suositellaan yksinkertaista mallia, jossa ei ole sosiaalisen median sovelluksia tai kehittyneitä sovelluksia ja jonka toiminnot ovat rajoitettuja, kuten puhelut ja viestien lähettäminen.

## Odottaako Suomi aina Ruotsia?

[Ruotsi](#) ottaa käyttöön täydellisen matkapuhelinkiellon kaikissa alakouluissa syksyllä 2026. [Ruotsissa kansanterveysvirasto](#) on antanut suosituksia ruutuajasta syksyllä 2024. Nykyohjeena ruutujen käyttöön on esimerkiksi 13–18-vuotiaiden lasten kannalta enintään 2–3 tuntia päivässä.

## YHDISTYKSEN TOIMINTA VUODEN 2025-2026 AIKANA

### Olemme julkaisseet uutisia

#### 2025

- [Pahanlaatuisten aivokasvaimien jyrkkä nousu nuorilla](#)

Ranskan terveysviranomaisen raportti

- [Mobiilisäteily saa verisolut paakkuuntumaan](#) – voi aiheuttaa päänsärkyä ja aivohalvauksen. Yhdysvaltalaiset tutkijat.

- [Mobiiliteknologioiden riskienhallinnasta TerveysSummitissa](#)

Tutkija, FT Mikko Ahosen haastattelu “Säteily ympärillämme – Onko 5G näkymätön uhka terveydelle ja luonnolle?” TerveysSummit on Suomen suurin, vuosittain verkossa järjestettävä maksuton terveystapahtuma, joka kokoaa yhteen hyvinvoinnin, terveyden ja ravitsemuksen asiantuntijoita. Tapahtuma tarjoaa luentoja holistisesta terveydestä ja elintavoista.

#### 2026

- [Muistiongelmista kärsivien 5–19-vuotiaiden määrä kasvaa Ruotsissa ja Norjassa](#)

*Olemme lähettäneet lehdistötiedotteen seitsemälle suomenkieliselle sanomalehdelle 21.4.2026*

- [Lasten aivojen suojaaminen matkapuhelinten säteilyltä](#) (vain ruotsiksi)

Professori Rainer Nybergin kirjoittama kirje Suomen opetusministerille ja terveysministeri Wille Rydmanille. Lennart Hardellin ja Mona Nilssonin Aftonbladet-lehden keskusteluartikkeli.

- [Mikroaaltosäteily on johtanut terveysongelmien räjähdysmäiseen kasvuun](#) (vain ruotsiksi)

Aftonbladet 29.10.2025. Haastattelu Mikko Ahosen kanssa yhteistyössä Ruotsin sähköyliherkkyysyhdistyksen kanssa.

- [Digitalisaation käyttö iäkkäiden hoivassa](#) – Erja Tamminen

- [Luotettavat langapuhelimet on säilytettävä varajärjestelmänä](#) – Rauli Mäkelä

+ Tietoa modernista IP-kotipuhelimesta ja "langallisesta mobiililaitteesta" (Martina Lampero)

## HALLITUS

Suurin osa vuodesta hallitukseen kuului puheenjohtaja, insinööri Martina Lampero (Pedersöre). Muut hallituksen jäsenet olivat YH-lehtori Christian Blom (Helsinki) ja freelance-kääntäjä Ilona Meriluoto-Sparby (Pedersöre) ja eläkkeellä oleva mehiläishoitaja Sven-Olof Ohlsson (Uusikaarlepyy). Varajäsenet: FT Mikko Ahonen (Tampere) ja eläkkeellä oleva sihteeri Bo Bäckström (Närpiö).

Martina Lampero on jatkanut eri tehtävissä, joita hän on ottanut hoitaakseen: taloudenhoitaja, rahastonhoitaja ja sihteeri. Tämä on tapahtunut täysin vapaaehtois pohjalta.

## Vuosikokous

Vuosikokous pidettiin vasta 28.10.2025. Videokokoukseen osallistui kahdeksan yhdistyksen jäsentä. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Martina Lampero, muiksi hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Christian Blom, Ilona Meriluoto-Sparby ja uutena FT Mikko Ahonen, Samu Mielonen (Helsinki) ja DI Sakarias Liimatainen (Vihti/Nummela). Varajäsenet Sven-Olof Ohlsson ja Bo Bäckström.

Johanna Dahlbacka (Kruunupyy) valittiin uudelleen toiminnantarkastajaksi. Hänen varajäsenekseen valittiin uudelleen Mika Dahlbacka.

*Ottaisimme mielellämme lisää väkeä hallitukseen! Hallituksen kokoukset pidetään ruotsiksi ja suomeksi. Ilmoita kiinnostuksesi osoitteessa [p o s t i @ s u s t . f i](mailto:p o s t i @ s u s t . f i)*

## Hallituksen kokous ja yhteydenpito

Hallituksen kokoukset pidettiin etänä vasta 20.11 och 3.12.2025, yhdessä uusien hallituksen jäsenten kanssa. Hallituksen jäsenet ovat olleet jatkuvasti yhteydessä toisiinsa sähköpostitse ja puhelimitse koko vuoden ajan.

## Seuraavat henkilöt ovat toimineet vuoden aikana toimihenkilöinä:

- Verkkosivut, sosiaalinen media, sähköposti, jäsenrekisteri: Martina Lampero.
- Käännökset: Rauli Mäkelä
- Kirjanpito: Martina Lampero.
- Yhdistykselle sähköpostitse lähetettyihin kysymyksiin on vastannut Martina Lampero, joka on pyytänyt Mikko Ahosta tai Christian Blomia vastaamaan tarvittaessa. Suurin osa kysymyksistä on koskenut ihmisiä, jotka ovat sairastuneet radiotaajuuden säteilyn kuormituksen takia ja kääntyneet yhdistyksen puoleen saadaakseen henkilökohtaista tukea ja apua.
- FT Mikko Ahonen on antanut teknistä tukea.
- Lääkärjäseniä hallituksen ulkopuolella ovat Rauli Mäkelä (Espoo) ja Sylvi Silvennoinen-Kassinen (Oulu).

## Talous kirjanpidon mukaan

|                             | <u>2025</u> | <u>2024</u> | <u>2023</u> | <u>2022</u> |
|-----------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Menot</b>                | - 550 €     | - 1084 €    | - 1040 €    | - 8030 €    |
| <b>Tulot</b>                | 640 €       | 1870€       | 1990 €      | 8030 €      |
| Varsinaiset jäsenet         | 470 €       | 645 €       | 910 €       | 965 €       |
| Muut                        | 10 €        | 200 €       | 165 €       |             |
| Varainhankinta:             |             |             |             |             |
| Lahjoitukset ja tukijäsenet | 101 €       | 1027 €      | 915 €       | 7065 €      |
|                             |             |             |             |             |

## Jäsenmaksut

Vuonna 2025: Varsinainen jäsen 25-35 €/vuosi. Kannatusjäsen vähintään 10 €/vuosi.

Vuonna 2026: Varsinainen jäsen 30 €/vuosi.

Jäsenmaksujen kerääminen entisiltä jäseniltä on haasteellista. Sähköpostiviestit hukkuvat digitaaliseen virtaan ja unohtuvat. Jatkamisen on tietenkin vapaaehtoista. Vuonna 2025 ei lähetetty yhtään muistutusta, mikä on yksi syy maksavien jäsenten määrän laskuun.

## Jäsenmäärien kehitys

|                     | <b>2025</b> | <b>2024</b> | <b>2023</b> | <b>2022 + 2021</b> |
|---------------------|-------------|-------------|-------------|--------------------|
| Varsinaiset jäsenet | 17          | 22          | 32          | 29 + 17            |
| Tukijäsenet         | 5           | 6           | 12          | 3                  |
| <b>Totalt</b>       | <b>22</b>   | <b>28</b>   | <b>44</b>   | <b>49</b>          |

(Aloituvuosi 2021 lasketaan vuoden 2022 jäsenistöön.)

Vuonna 2025: suomenkielisiä 15, ruotsinkielisiä 7

Vuonna 2024: suomenkielisiä 23, ruotsinkielisiä 7

Vuonna 2023: suomenkielisiä 29, ruotsinkielisiä 15

## YHDISTYKSEN VERKKOSIVUT [sust.fi](http://sust.fi)

Vierailijoiden määrä verkkosivustolla (samasta osoitteesta vierailut huomioitu vain yhden kerran).

| <b>Vuonna: 2025</b>      | <b>2024</b> | <b>2023</b> | <b>2022</b> |
|--------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Kävijää:</b> 4315 kpl | 4785 kpl    | 3906 kpl    | 9968 kpl    |

HUOM! Aikaisemmissa vuosikertomuksissa on virheelliset luvut vuodelta 2023 (virhe: 25 483 kpl) & 2022 (virhe: 16 592 kpl) !

## SOSIALISESSA MEDIASSA

**Seuraajien määrä 17.2.2025 vs 10.4.2026** (muutos ilmoitettu suluisissa)

- Chat-ryhmä, (vuosimaksu vaaditaan): 19 ( -2)
- Facebook: 578 ( + 25)
- Instagram: 103 (+1)
- Twitter/X: 14
- Youtube: 80 (-3)
- Youtube: 1608 (+91) katselukertaa videolle ”Tampere 5G osa 1/4”.
- Youtube: 175 (+37) katselukertaa videolle ”Älypuhelimet koulussa”
- Youtube: 141 (+9) katselukertaa videolle ”Älykännykät kouluissa”
- Uutissähköpostin tilaajia jäsenten lisäksi: n. 30 (+1) ruotsinkielistä ja n. 200 (+55) suomenkielistä.

**24.4.2026**

**Uudet 28.10.2025:** *Martina Lampero* *Christian Blom* *Ilona Meriluoto-Sparby*  
*Mikko Ahonen* *Samu Mielonen* *Sakarias Liimatainen*